

HOFMANN

Karl Ditters von DITTERSDORF
(1738-1799)

2 Kasım 1738, Viyana – 24 Ekim 1799, Neuhof.

Avusturyalı besteci ve kemancı.

Yedi yaşına geldiği zaman yüksek müzik yetenekli bir çocuk olara kendini göstermiştir. Özellikle çok kabiliyetli bir kemancı olduğu açığa çıkmıştır. 1751de Avusturya feld-mareşalı rütbeli "Joseph-Frédéric de Saxe-Hildburghausen" desteklenmeye başlamıştır. Bu arada "Giuseppe Bonno" isimli hocadan

kompozisyon dersleri aldı. 1761de viyana'daki Avusturya İmparatorluk Sarayı'na soloist müzisyen olarak göreve alındı. Sonra Christoph Willibald Gluck ile birlikte Almanya'da seyahatlar yaptı ve İtalya'ya geçtiler. 1763de birkaç yıl için Berlin ve Viyana'da saraylarda soloist müzisyen görevlerinde bulundu.

1764' de Michael Haydn yerine Grosswardein Başpiskoposu'nun orkestrasının şefi olarak görev aldı. "Václav Pichl" adlı müzisyene de yardımcı orkestra şefi görevini verilemesini sağladı.

1769' da ise Breslau katedralinde müzik direktörlüğü görevine başladı.

24 Ekim 1799da "Güney Bohemya'da "Červená Lhota Şatosu"nun bulunduğu Nový Dvůr (Neuhof)'da hayatına gözlerini kapattı. Ölmeden üç gün önce yaşam hatıralarına anlatan kitabını bitirmişti.

100'e yakın senfonisiyle dikkati çeken Dittersdorf, halk tarzı ile stil galant'ı birleştirmesi ve hiçbir İtalyan etkisi karıştırmadan tazelik ve zarafetle kullanmasıyla önem kazanmıştır.

"Jean-Baptiste Vanhal" gibi yetenekli öğrenciler yetiştirmiştir. Joseph Haydn, Pietro Metastasio ve "Jean Paul Egide Martini" (1741-1816) ile yakın bağlantılar kurmuştur.

Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Franz Krommer, Christoph Willibald Gluck ve Carl Philipp Emanuel Bach gibi bestecilerle birlikte klasik dönem müziğinin başta gelen bestecilerinden olduğu kabul edilmektedir.

Eserleri

Operalar

- Amore in Musica (1767, Grosswardein)
- 25 000 Gulden öder im Dünkeln ist gut munkeln (1785, Viyana)
- Doktor und Apotheker (1786, Viyana)
- Betrug durch Aberglauben (1786, Viyana)
- Die Liebe im Narrenhaus (1787, Viyana)
- Hieronymus Knicker (1789, Viyana)
- Das rote Käppchen (1788, Viyana)
- Das Gespenst mit der Trommel (1794, Oels)
- Don Quixote der Zweyte (1795, Oels)
- Die lustigen Weiber von Windsor (1796, Oels)

Oratoryolar

- Isacco figura del Redentore (Grosswardein, 1766)
- Davide penitente (Johannisberg, 1770)
- La Liberatrice del Popolo Giudaico nella Persia, o sia l'Esther (Viyana, 1773)
- Giobbe (Viyana, 1786)

Konçertolar

- 18 keman konçertosu
- 3 iki keman için konçerto
- 5 viyola konçertosu
- 1 viyolonsel konçertosu
- 2 kontrabaş konçertosu
- 1 viyola ve kontrabaş konçertosu
- 1 piyano konçertosu
- 4 oboa konçertos for Oboe
- 5 klavsen için konçerto
- 2 bir kuartete için konçerto
- 2 konçertinos

Senfoniler

Dittersdorf'ın kendi hazırladığına dair elimizde delil bulunan 120 senfoni eseri notaları bulunmakta ve diğer 90 senfoni eseri de ona ait olduğu çok muhtemel olduğu bildirilmektedir. Fakat bu senfonilerin çoğu icra edilmeden yazma olarak kalmışlardır. Bu yazma nota kitaplarında di Carlo de Dittersdorf ismi kullanılmıştır.

Şu senfonileri için icra sayısı, yeri ve yılı bilinmektedir:

- Sinfonia nel gusto di cinque nazioni (Paris, 1767)
- Senfoni Op. 1 (6 Amsterdam, 1768?)
- Senfoni Op. 4 (6 Paris, 1769?)
- The Periodical Overture (London, 1769)
- Senfoni Op. 5 (3 Paris, 1769?)
- Symphonies Périodiques (Amsterdam, 1770-72)
- Senfoni Op. 6 (3 Paris, 1773?)
- Senfoni Op. 7 (4 Paris, 1773?)
- Senfoni Op. 8 (3 Paris, 1773?)
- Senfoni Op. 13 (6 Paris, 1781)
- Senfoni No. 1 Ovid'in "Metamorphoses"
- Senfoni No. 2 Ovid'in "Metamorphoses"
- Senfoni No. 3 Ovid'in "Metamorphoses"
- Senfoni No. 4 Ovid'in "Metamorphoses"
- Senfoni No. 5 Ovid'in "Metamorphoses"
- Senfoni No. 6 Ovid'in "Metamorphoses"

Oda Müziği

- 15 Divertimenti (il combattimento dell'umane passioni bu kolleksyon içindedir)
- 5 Cassazioni (2 yayınlanmış: Paris, 1768; 3 ta)
- 4 2 korno ve yaylı çalgılar için Serenate
- 35 Üflemeli tahta sazlar için Partite
- Petit Ballet en forme d'üne contredanse
- 24 dans Redoutensaal için
- 6 String Quintets for 2 vl., vla., vcl., ctbs. (1782)
- Sonata da camera a 5 stromenti
- 6 Yaylısazlar kuarteti (1789)
- E bemol major kuartet
- 6 Sonata keman ve viyola için. Op. 2 (Amsterdam, s. d.)
- 6 Trio 2 keman ve b. op. 6 (Paris, 1771)
- 12 Trio (diğer muhtelif çalgılar için)
- 3 Trio keman, viyola ve viyolensel için
- Sonata keman için.
- 2 Düet 2 keman için

- E bemol major Düet viyola ve viyolensel içinin
- 14 düet keman ve kontarabas için
- 136 pieces for Piano
- E bemol major Divertimento iki keman ve viyolensel için
- D nottornu dört flüt için

Kantatalar

- Auf das... Geburtsfest seiner Majestät des Königs (1781)
- Auf Lichtmess
- 11 diğer kantata

Dinsel Müzik

- 16 'mass' ayını
- "Requiem" Mass ın ç minör
- 12 ariae ex canticis Salomonis (Augusta, 1795)
- 170 diğer dinsel müzik parçası: arya, gradual, motet vb..

Kazım Çapacı